

Pearse, Padraic
Maingin sceal

PB
1399
P43.M35
Cuid 1

From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN

mainzín scéal

cuid I.

pádrais mac piaraís

nút bennett
do máisiḡ

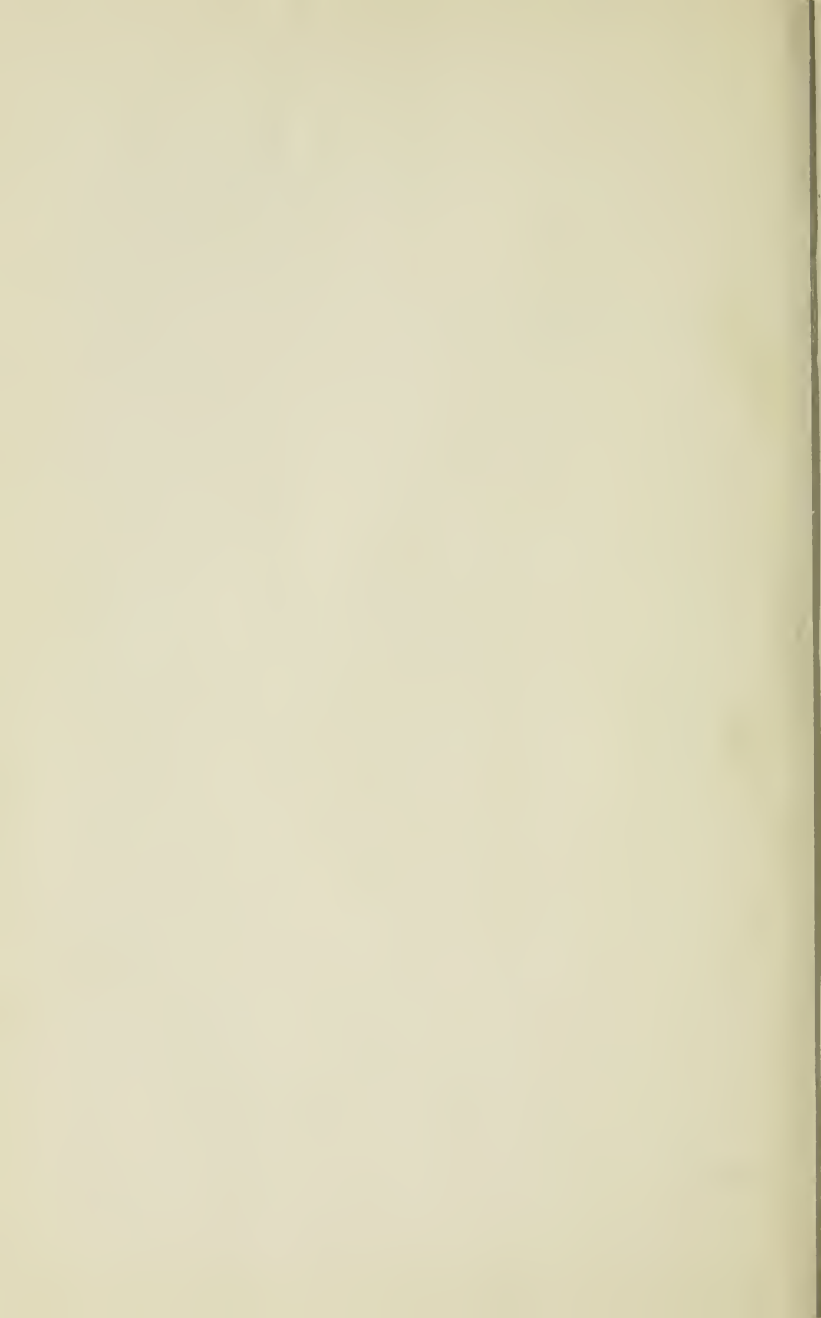

Cómluét Oideácaís na hÉireann, Teór.

Daile Áca Cliaé agus Corcaisḡ

mainſin ſcéat

mainḡín Scéal

Cnuasac de scéaltaib i gcomair an Aosa
Óis ar n-a n-ait-téanam i nḡaeóilḡ

CUID I.

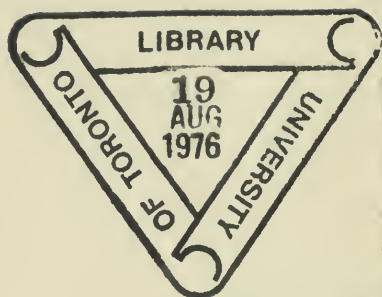
páoraḡ mac piaraḡ

do rinne

Cómluēt Oideacais na hÉireann, Teór.

Daile Áta Cliať agus Corcaḡ

PB

1394

P43 M25

Cup 1

CLÁR NA SCÉAL

	lc.
EACTRA na nÉan - - - - -	7
EARBALL na luíche - - - - -	21
na Trí Matgamna - - - - -	25
Séamuisín Seapóirdeac - - - - -	35
Seánín ag péadaint síos a fortúin - - - - -	49

Is mian le Maistreáto Nic Piarais, T.D., a buirdeacas a gabáil le Connrad na Saeóilge a eus ceathóir aistí le Pádraig Mac Piarais, a bhí ins “An Claidream Soluis” ó trát go céile le linn do beit ’na easartóir ar an bpáipear san, o’foillsiú arís. I rit na mbliadán 1906-7 ’seath bhí na scéilíní seo ann aige.

Aus is maic léi, freisin, a cur i n-úil go bfuil sí fá comaoin as Pádraig Óg Ó Conaire, a rinne cóib láim-scríobta ói den téacs uile le haghaidh an clóthóra.

eaċtra na nĕan.

eireadō an fōgmair do
bí ann.

Bí cearc na scos scleite-
eac taob̃ t̃iar de'n stáca
stóir ins an ioclainn. Bí
sí aš piocaō gráinní arbdair.

Bí sí 'šá n-ite.

Toc ! Buaíl ruo beaš éigin cearc na
scos scleiteac sa scloigeann. Breaċnuig̃
sí suas. Ní f̃acaíō sí ruo ar biċ. Breaċnuig̃
sí i n-a timċeall. Ní f̃acaíō sí ruo ar biċ.
Šlac ionŋantas i.

Ba cnō cuill a buaíl cearc na scos
scleiteac. Ba buaċaill beaš a ċait léit̃i é.
Bí an buaċaill beaš i b̃rolac. Ní f̃acaíō
cearc na scos scleiteac é.

ċosuiš an buaċaill beaš aš šáiriōe.
Ní ċualaiō cearc na scos scleiteac é.
ċosuiš sí aš piocaō gráinní arbdair arís.

ċosuiš sí 'šá n-ite.

Toc ! Buaíl ruo beaš éigin eile cearc
na scos scleiteac sa scloigeann. Breaċ-
nuig̃ sí suas. Ní f̃acaíō sí ruo ar biċ.

Ùreachtuiḡ sí i n-a timcheall. Ní fadaíò sí ruo ar bit. ḡlac ionḡantas mór í.

Ba cnó eile a buail cearc na ḡcos ḡcleiteac. b' é an buacail ceannann céadna a cait léiti é. Uí sé i bpolać fós. Ní fadaíò cearc na ḡcos ḡcleiteac é.

Ḥosuḡ an buacail beaḡ aḡ ḡáiriòe ḡo hárd. Cuailíò cearc na ḡcos ḡcleiteac é. Do ḡannruḡ sí.

“Ó ! Ó ! ḡo saoraíò Dia sinn !” arsa cearc na ḡcos ḡcleiteac. “Tá an spéir ar tí tuitim. Caitríò mé a òul 'ḡá innsint do'n ríḡ.”

ḡḡar cearc na ḡcos ḡcleiteac a ḡiaćáin. Siúò cum siubail í ar nós na ḡaoite.

Ó'imćiḡ léiti aḡus ó'imćiḡ léiti aḡus ó'imćiḡ léiti nó ḡo ótáinḡ sí com fada le claiòe na ḡcloć aoil.

Uí coileac an ćirín ćraoraḡ i n-a seasaín ar an ḡclaiòe. Connaic sé cearc na ḡcos ḡcleiteac cuiḡe aḡus í aḡ cur an bóćair ói com mear aḡus a bí i n-a cosaib.

Ric coileac an ćirín ćraoraḡ fá n-a óein.

“A ćircín, a ćuióin,” arsa coileac an ćirín ćraoraḡ léiti, “caó cuiḡe an fuadair so fút?”

“Ó !” ar sise, “ḡnó an-mór atá le óeanaín aḡam. Tá an spéir ar tí tuitim

agus tá mé ag dul 'gá innsint do'n rí. Nac' dtiocfaid' tusa liom, a coiliéin, a cara?"

"Racáid, ar ndóig," arsa coilead' an éirín éraoraig nuair a táinig sé go dtí í. "Cad cuise naé racainn?"

Sgar cearc na gcós scleitead' agus coilead' an éirín éraoraig a sgiatáin. Siúo cum siubail iad ar nós na gaoite.

D'imtigh leo agus d'imtigh leo agus d'imtigh leo go dtáinig siad com' fada leis an loc' luacrae.

Bí an laeá lú-bán ag snáim ar an loc'. Connaic sí cearc na gcós scleitead' agus coilead' an éirín éraoraig cuici agus iad ag cur bótair díob' com' mear agus a bí i n-a gcosaib'.

Snáim laeá an loc' luacraig cum tíre fá n-a ndéin.

"A éircín, a cuicín, agus a coiliéin, a cara," arsa laeá an loc' luacraig leo, "Cad cuise an fuadar so fúib'?"

"Ó!" ar siad-san, "gnó an-mór atá le déanam' againn. Tá an spéir ar tí tuitim, agus táimid ag dul 'gá innsint do'n rí. Nac' dtiocfaid' tú linn, a laéin, a laoirig?"

"Racáid, ar ndóig," arsa laeá an loc'

luaçraíḡ leo nuair a táinig sí go dtí iad.
 “Cad éiḡe naç raçainn?”

Sgar ceare na ḡcos ḡcleiteaç agus coileaç an éirín craoraíḡ agus laça an loça luaçraíḡ a ḡiaçáin. Siúð cum siubáil iad ar nós na ḡaoiçe.

D'imçíḡ leo agus d'imçíḡ leo agus d'imçíḡ leo go dtáinig siad com fada le ḡort an éoinnliḡ.

Bí ḡé na ḡcleití nḡlas ins an ḡcoinnleaç. Connaic sí ceare na ḡcos ḡcleiteaç agus coileaç an éirín craoraíḡ agus laça an loça luaçraíḡ éuici, agus iad aḡ cur an bóçair díob com mear is a bí i n-a ḡcosaib.

Riç ḡé na ḡcleití nḡlas amaç as an ḡcoinnleaç fá n-a nðéin.

“A éircín, a éuóin agus a coilicín, a çara, agus a laçín, a laoiḡ,” arsa ḡé na ḡcleití nḡlas leo, “Cad éiḡe an fuadar so fúib?”

“Ó!” ar siad-san, “ḡnó an-mór atá le déanamh aḡainn. Tá an spéir ar tí tuitim agus táimid aḡ dul 'ḡá innsint do'n ríḡ. Naç dtiocfaid tusa linn, a ḡéiróin, a ḡráð?”

“Raçad, ar nðoiḡ,” arsa ḡé na ḡcleití nḡlas leo nuair a táinig sí go dtí iad.
 “Cad éiḡe naç raçainn?”

SĠAR CEARC NA ĠCOS ĠCLEITEAC̃ AGUS COILEAC̃ AN ĊIRÍN ĊRAORAIS AGUS LAĊA AN LOĊA LUAC̃RAIS AGUS ĠÉ NA ĠCLEITÍ NĠLAS A SĠIAC̃-ÁIN. SIÚD ĊUM SIUBAIL LEO AR NÓS NA ĠAOITE.

O'imċis leo agus o'imċis leo agus o'imċis leo nó ġo oċáinis siaċ ġo oċí an cró buiċe.

Bí coileac̃ franncac̃ an ġuib fáda 1 n-a seasam̃ ag an ġcró buiċe. Connac̃ sé cearc na ġcos ġcleiteac̃ agus coileac̃ an ċirín ċraoraís agus laċa an loċa luac̃raís agus ġé na ġcleití nġlas ċuise, agus iaċ ag cur an bōċair oíob̃ ċom̃ mear is a bí 1 n-a ġcosaib̃.

Riċ coileac̃ franncac̃ an ġuib fáda fá n-a nċéin.

“A ċircín, a ċuioín, agus a ċoilicín, a ċara, agus a laċín, a laoisġ, agus a ġéioín a ġráċ,” arsa coileac̃ franncac̃ an ġuib fáda leo, “ċaċ ċuise an fuaċar so fúib̃?”

“Ó!” ar siaċ-san, “ġnó an-mór aċá le oéanam̃ agaimn. Tá an spéir ar tí tuitim agus táimio ag dul 'ġá innsint do'n rís. Naċ oċioċfaiõ tusa linn, a ċoilicín franncaisġ, a ċroioċe na féile?”

“Raċaċ, ar nċoisġ,” arsa coileac̃ franncac̃ an ġuib fáda nuair a ċáinis

sé go dtí iad, “Cao cúise naé raéainn?”

Sgar cearc na scos scleiteac agus coileac an éirín éraoraig agus sé na scleiti nglas agus coileac franncac an gúib fáda a sgiatáin. Siúo cum siubail leo ar nós na saoié.

O'imtiş leo agus o'imtiş leo agus o'imtiş leo go dtáinig siad com fáda le gleann na scrann siunaise.

Bí an gráinneos guaireac ins an ngleann. Connaic sí cearc na scos scleiteac agus coileac an éirín éraoraig agus laéa an loéa luacraig agus sé na scleiti nglas agus coileac franncac an gúib fáda cuici, agus iad as cur an bóéair uioé com mear is a bí i n-a scosaib.

Siubail sí fá n-a ndéin. Seas sí ins an mbealaé rómpa. Seas siad-san.

“A éircín, a cuioín, agus a coiliéin, a éara, agus a laéin, a laoiş, agus a géiróin, a gráó, agus a coiliéin franncraig, a éroiré na féile,” arsa gráinneos guaireac an gleanna leo, “cuo cúise an fuadar so atá fúib nó céard tá ar siubail asuib ar éor ar bit?”

“Ó!” ar siad-san, “gnó an-mór atá le déanam asainn. Tá an spéir ar tí tuitim agus táimid as dul şá innsint

“D’o’n rí. Nac’ dtiocfaid’ tusa linn, a ghráinneoisín ghuairis?”

“Do gáir ghráinneoisín ghuaireac an gleanna go hárd.

“Ní raicad, go deimhin,” ar sí, “agus má tuiteann an spéir orm-sa gearrfar go géar í.”

Annsin do rinne an ghráinneoisín ghuaireac ó gleann na scrann giuimaise cnap-óisín cruinn dí féin agus a cuid ghairí aisti amac timceall.

Óruinniú cearc na scos scleiteac agus a cáirde i n-a timceall ag déanamh iongan-tais dí.

“Ní bfuigimid cabair ar bit uaití sin,” arsa cearc na scos scleiteac.

“Is cinnte nac’ bfuigimid,” arsa coileac an éirín éraoraig agus laca an loca luacraig agus gé na scleití nglas agus coileac frannac an ghuib fada.

Sgar siad a sgiadán arís. Siúd cum siubail iad ar nós na gaoithe.

D’imtiú leo agus d’imtiú leo agus d’imtiú leo nó go dtáinig siad go sgeic na sídeog. Úí sionnac na seilge i n-a suíde fá’n sgeic. Connaic sé cearc na scos scleiteac agus coileac an éirín éraoraig agus laca an loca luacraig agus gé na scleití nglas agus coileac frann-

cað an ġuib ġaða ċuige, agus iad aġ cur an bōčair dīob ċom mear is a bī i n-a ġcosaib.

Riç sionnaç na seilġe ġā n-a nōein. Šeas sé ins an mbealaç rōmpa. Šeas siað-san.

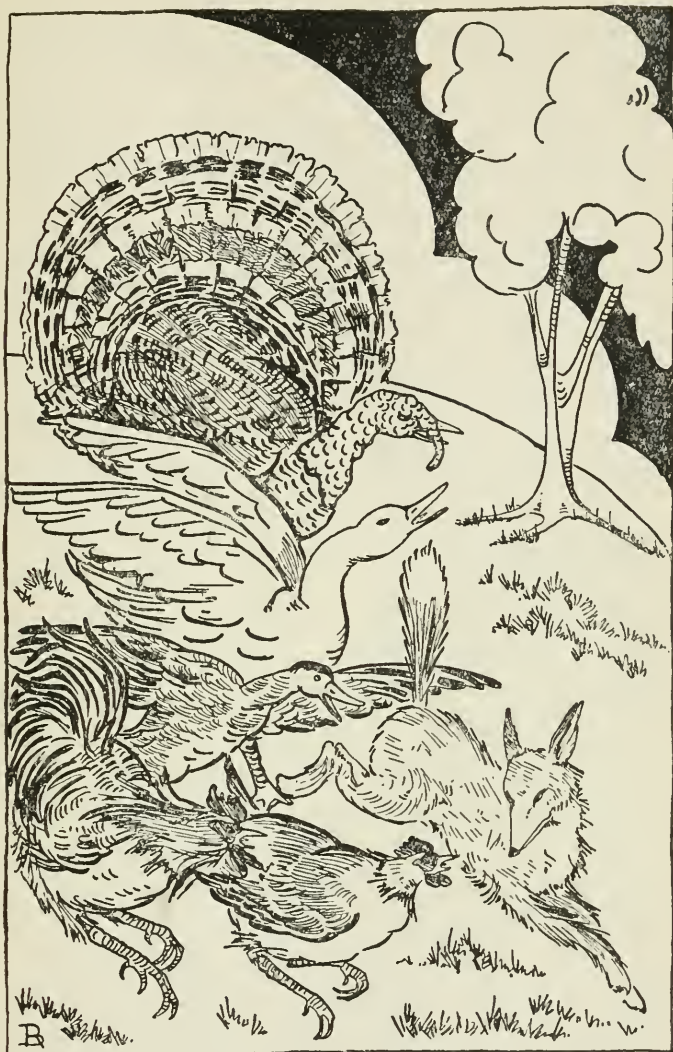
“A ċircín, a ċurōín, agus a ċoilicín, a ċara, agus a laçín, a laoiġ, agus a ġérōín, a ġrāð, agus a ċoilicín ġranncaġ, a ċroirde na ġéile,” arsa sionnaç na seilġe leo, “cað ċuige an ġuadar so ġuib, nō cēarð tā ar siubail aġaib ar ċor ar biç?”

“Ō!” ar siað-san, “ġnō an-mōr atā le dēanaim aġainn, tā an spēir ar tí tuitim agus tāimio aġ ðul ’ġā innsint ðo’n rīġ. Naç ðtiocġaib tusa linn, a šionnaicín, a stōir?”

“Raçað, ar nōoiġ,” arsa sionnaç na seilġe. “Cað ċuige naç raçainn? Açt ní hé seo an bealaç ġo ðtī cūirt an rīoġ. Tā sib aġ ðul amuġa, a ċāirde mo ċléib.”

“Ō! a šionnaicín, a stōir,” ar siað-san, “an bġuil eolas an bealaiġ ġo cūirt an rīoġ aġat?”

“A ċāirde mo ċléib,” arsa sionnaç na seilġe, “tā eolas an bealaiġ ġo ðtī cūirt an rīoġ aġam, agus eolas an aicġiorra, ġreisín.”

Siúro cum siubail iad ar nós na gaoithe.

“Ó, a sionnaicín, a stóir,” arsa cearc na gcós gcleiteac agus coileac an éirín éraoraig agus laça an loça luaçraig agus gë na gcleití nglas agus coileac ðrannac an ghuib ðaða, “an ðeasbáinþiò tú an bealac dúinn?”

“Teasbáinþeac, ar nðóig, cao cuige nac ðeasbáinþinn?” arsa sionnac na seilge. “Raçaiò mé roimaið amac. leanaiò-se mé agus is gearr go mbeimio ann.”

Sín sionnac na seilge a sguab siar uaiò. Sgar cearc na gcós gcleiteac agus coileac an éirín éraoraig agus laça an loça luaçraig agus gë na gcleití nglas a sgiatáin. Siúð cum siubail leo ar nós na gaoite.

D’imçig leo agus d’imçig leo agus d’imçig leo go ðtáinig siad go poll ðóimhin ðorça. D’é an poll ðóimhin ðorça sin fuacais sionnaig na seilge.

Seas an sionnac. Seas cearc na gcós gcleiteac agus coileac an éirín éraoraig agus laça an loça luaçraig agus gë na gcleití nglas agus coileac ðrannac an ghuib ðaða, ðreisín.

“Sé seo an t-aiçgiorra go cúirt an ríog, a çáirde mo çléib,” arsa sionnac na seilge. “Má çéigim-se roimaið isteaç an leanþaiò sib-se mé?”

“Leanfaimid, ar ndóig, cad é uige na leanfaimis, a sionnaicín, a stóir?” arsa cearc na scos scleiteac agus coileac an éirín éraoraig agus laca an loca luacraig agus sé na scleití nglas agus coileac franncac an gúib fáda.

“Tá go maic, a cáirde mo cléib,” arsa sionnac na seilge, agus istead leis ins an bpoll.

D’fán coileac franncac an gúib fáda tamall as breathnugad ar an bpoll doimhin dorca agus annsin istead leis-sean.

Bí sionnac na seilge as panaict agus as fairead taoib istig. Bain sé an ceann de coileac franncac an gúib fáda d’aon greim amáin. Caic sé a corp tar a gualainn clé siar síos.

B’in é deiread coilig franncraig an gúib fáda ón scró buide.

B’in é deiread sé na scleití nglas ó sort an coinntig.

B’in é deiread na lacan lil-báine ón loc luacrac.

D’fán coileac an éirín éraoraig tamallín as breathnugad ar an bpoll doimhin dorca, agus annsin istead leis.

Bí sionnac na seilge as panaict agus as fairead taoib istig. Síil sé an ceann a baint de coileac an éirín éraoraig d’aon

greim amáin. Níor éirigh leis de'n céad greim.

“A cínín, a cínín, seachtain é-é-é-é!”
do glaoir coileac an cínín craoraigh amac
in árd a gorta.”

Sin a raib d'am aise le labhairt.

Bain sionnac na seilge an ceann de de'n
dara greim. Chaít sé a corp tar a sual-
aínn clé siar síos ar corpaib coiligh
franncaigh an suib fada ón scró mbuirde
agus sé na gcleití nglas ó gort an
coinntigh agus na lachan lil-báine ó'n loc
luacrac.

B'in é deiread coiligh an cínín craoraigh
ó claipe na gcloc aoil.

D'fhan cearc na gcos gcleiteac tamailín
as breathnugad ar an bpoll doimhin dorca.
Cuála sí coileac an cínín craoraigh as
glaoir amac.

“A cínín, a cínín, seachtain é-é-é-é.”

Sgannruigh cearc na gcos gcleiteac.
Sgar sí a sgiatáin. Siúo cum siubail
ar ais í ar nós na gaoithe.

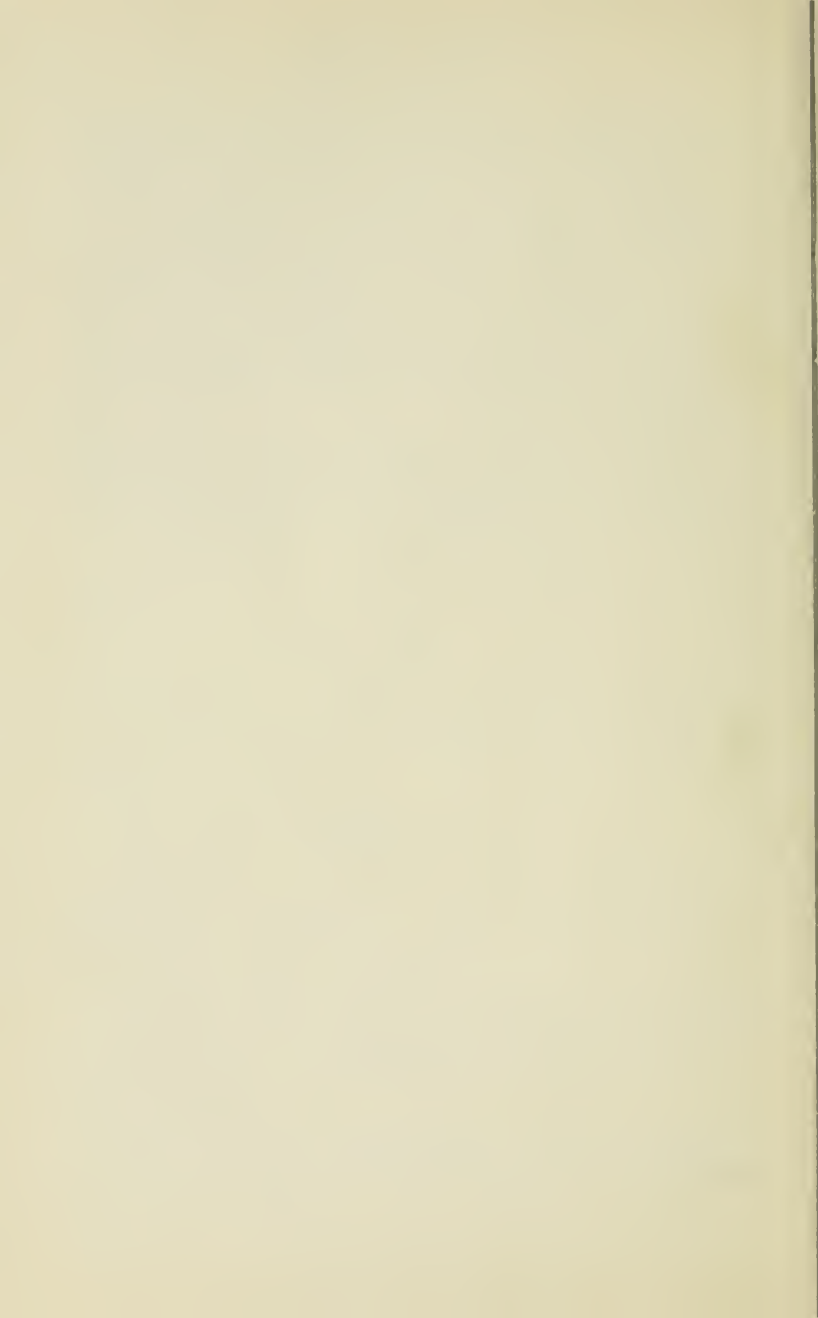
D'imigh léití agus d'imigh léití agus
d'imigh léití nó go dtáinig sí go dtí an
ioctlaínn arís. Luigh sí síos taobh tíar de'n
stáca stóir.

Cuaird mé an bealach sin ar mo rothar
an lá fá dheiread. Connaic mé sionnac

na seilge agus an gráinneos suaireac i ngleann na scrann siunnaise i scuid-eactain a céile. Bí siad as gáirióe go sceappá go sgoiltíois a scroíóe.

Connaic mé cearc na scos scleiteac ins an ioclainn agus í as tabairt aire d'ál éarós. Bí sí as cainnt leo agus as cur síos ar an eactra éactac úd, 'gá scomair-liuḡad.

Séard a bí sí a ráó agus mé as dul tairstí: "Bíod an bótar cam nó díreac; 'sé an bealaic mór an t-aitḡiorra."

eaball na luíce

“H caitin agus an luc, bíodar
as súgrao i tteacín na
muc. Do sciob an caitin
an t-eaball de’n luíce.

“A caitin, a laoig,” arsa
an luc, “tabair dom
m’eaball ar ais arís.”

“Ní tiubrao,” arsa an caitin, “go
tdeigir go dtí an bó agus braon bainne
a tabairt eugam.”

Do léim sí agus do rit sí nó go dtáinig
sí go dtí an bó, agus duhairt sí:

“A bó, a cara, tabair dom braon go
tugao go dtí an caitin é, go tugaio
an caitin m’ eaball féin dom ar ais
arís.”

“Ní tiubrao don bainne duit,” arsa
an bó, “go tdeigir euis an bfeilmear
agus gabáil féir a tabairt eugam.”

Do léim sí agus do rit sí nó go dtáinig
sí go dtí an feilmear agus duhairt sí:

“A feilmear, a cara, an dtiubraio tú
gabáil féir dom go tugao go dtí an

bó é, go dtuḡaíò an bó braon bainne dom, go dtuḡaḡ an braon bainne go dtí an caitín, go dtuḡaíò an caitín m'earball féin ar ais dom arís ? ”

“ Ní tiuḡraíò mé don féar duit, ” arsa an feilméar, “ go dtéiḡir go dtí an búistéar agus roinnt feola tábairt cuḡam. ”

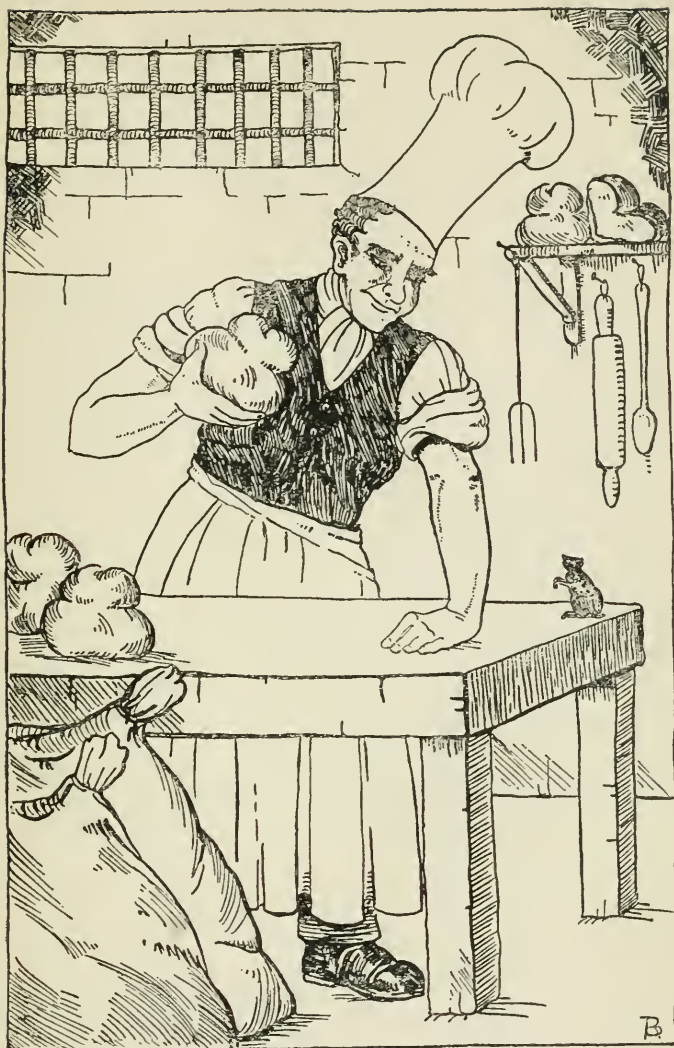
Do léim sí agus do rit sí nó go dtáinig sí go dtí an búistéar, agus duḡairt sí :

“ A búistéir, a cara, tabair dom roinnt feola go dtuḡaḡ go dtí an feilméar í, go dtuḡaíò an feilméar ḡabáil féir dom, go dtuḡaḡ an ḡabáil féir go dtí an bó, go dtuḡaíò an bó braon bainne dom, go dtuḡaḡ an braon bainne go dtí an caitín, go dtuḡaíò an caitín m'earball féin ar ais dom arís. ”

“ Ní tiuḡraḡ don feoil duit, ” arsa an búistéar, “ go dtéiḡiò tú go dtí an fuineadóir agus bairḡean breac a tábairt cuḡam. ”

Do léim sí agus do rit sí nó go dtáinig sí go dtí an fuineadóir, agus duḡairt sí :

“ A fuineadóir, a cara, tabair dom bairḡean breac go dtuḡaḡ go dtí an búistéar é, go dtuḡaíò an búistéar roinnt feola dom, go dtuḡaḡ an roinnt feola go dtí an feilméar, go dtuḡaíò an feilméar

“A fuineadóir, a cara, tabair dom bairgean breac.”

ḡabáil féir dom, go dtuḡaḡ an ḡabáil féir go dtí an bó, go dtuḡaḡ an bó braon bainne dom, go dtuḡaḡ an braon bainne go dtí an caitín, go dtuḡaḡ an caitín m'earball féin ar ais dom arís."

"A luičín," arsa an fuineadóir, "taḡarfaḡ mé ḡuit an t-arán, aḡt má iteann tú mo mhin mhin, bainfḡ mé an ceann díot."

Annsin ḡuḡ an fuineadóir an bairḡean breac do'n luič, agus ḡuḡ an luič an bairḡean breac go dtí an búistéar. ḡuḡ an búistéar roinnt feola do'n luič, agus ḡuḡ an luič an feoil go dtí an feilméar. ḡuḡ an feilméar ḡabáil féir do'n luič, agus ḡuḡ an luič an ḡabáil féir go dtí an bó. ḡuḡ an bó braon bainne do'n luič, agus ḡuḡ an luič an braon bainne go dtí an caitín. ḡuḡ an caitín a hearball féin do'n luič ar ais arís, agus ní ḡeaḡaḡ an luič aḡ sḡraḡ le haon caitín riamh i n-a ḡiaḡó sin.

NA TRÍ MATĠAMNA.

INS AN AM FADÓ BÍ TRÍ
MATĠAMNA I N-A SCOMNUÍDE
I DTEAICÍN TE, TEOLAÍDE I LÁR
COILLE MÓIRE. MATĠAMNA
CARĠANNAÇA, CÓRA, CNEASTA
A BÍ IONHTA, SAN AON ĠUR
ISTEAC ACA AR A SCOMARSANNAIB, AĠUS
NÍ MÓIUE SO RAIB AON ĠUR ISTEAC ORĠA-
SAN AĠ NA COMARSANNAIB ACĠ OIREAD.

AN ĠEAD MATĠAMAIN ACA, MATĠAMAIN
MÓR MILLTEAC A BÍ ANN; AN DARA
MATĠAMAIN ACA, MATĠAMAIN MEADONAC
MEASARDA A BÍ ANN; AN TRÍOMAD
MATĠAMAIN ACA, MATĠAMAIN BEAĠ BÍDEAC
A BÍ ANN.

BÍ SĠÁLA AĠ ĠAC UILE MATĠAMAIN ACA
LE N-A ĠUIO LEITEAN A ĠUR ANN; SĠÁLA MÓR
MILLTEAC AĠ AN MATĠAMAIN MÓR MILLTEAC;
SĠÁLA MEADONAC MEASARDA AĠ AN
MATĠAMAIN MEADONAC MEASARDA, AĠUS
SĠÁLA BEAĠ BÍDEAC AĠ AN MATĠAMAIN
BEAĠ BÍDEAC.

Bí caṭaoir aṣ ṣac uile maṭṣamain aca le suíoe innti; caṭaoir mór millteac aṣ an maṭṣamain mór millteac, caṭaoir meaðonaṭ measarṑa aṣ an maṭṣamain meaðonaṭ measarṑa, aṣus caṭaoir beaṣ bídeac aṣ an maṭṣamain beaṣ bídeac.

Bí leabaiṑ aṣ ṣac maṭṣamain aca le coṑlaṑ innti; leabaiṑ mór millteac, aṣ an maṭṣamain mór millteac; leabaiṑ meaðonaṭ measarṑa aṣ an maṭṣamain meaðonaṭ measarṑa, aṣus leabaiṑ beaṣ bídeac aṣ an maṭṣamain beaṣ bídeac.

Maidoin breáṣ broṭallaṭ Ṣamraiṑ tar éis a ṣcuiṑ leitean a cur i n-a ṣṡálaibṑ dóibṑ le haṣaiṑ a ṣcéad-ṑroinne, d'imṭiṣ na trí maṭṣamain leo aṣ siublóio dóibṑ féin an fáio a beaṑ sí aṣ fuaraṑ. Ní raibṑ siaṑ aṭṭ aṣ amarc an tiṣe nuair a ṭáiniṣ sean-bean beaṣ sraoileac suarac slapaṭ slaṑac stainnceamail siubail an bealaṭ sin. Ṭáiniṣ bolao na leitean faoi n-a sróin. Ṭosuiṣ sí aṣ smúrtaṭṭ roimpi ar a lorg, aṣus níorbṑ fáda ṣo raibṑ sí aṣ teaiṭín na maṭṣamain.

Breaṭnuiṣ sí isteaṭ tríṑ an bṑuinneois. Aṭṭ, má breaṭnuiṣ féin, ní fácaiṑ sí aon aicṑo istiaṣ. Breaṭnuiṣ sí tré súil an ṡlais annsin. Aṭṭ, má breaṭnuiṣ féin, ní fácaiṑ sí aon aicṑo istiaṣ aṭṭ an oiread. Baín sí

AN LAISTE, O'POSSAIL AN DORAS, AĠUS
 BREATNUIĠ ISTEAĠ ARÍS EILE. NÍ ĠACAIŌ SÍ
 AON AICĠO ISTIĠ, AĠT ĠONNAIC SÍ NA TRÍ
 SĠÁLAÍ AR AN MBORD AĠUS ĠAL AĠ ÉIRĠE
 AS ĠAĠ SĠÁLA ACA, AĠUS ĠAICĠIĠ SÍN ĠO
 MŌR LÉICĠ.

RIT SÍ ISTEAĠ AĠUS BLAIS SÍ LEITE AN
 MATĠĠAMĠNA MŌIR MILLTIĠ. ŪÍ SÍ ĠAIN-
 MĠEAĠ ĠUIRT, AĠUS NÍOR ĠAICĠIĠ SÍ LEIS
 AN TSEAN-MĠNAOI BÍĠ AR ĠOR AR BICĠ. ĠAICĠ
 SÍ AN SPŪNŌĠ AR AN URLÁR, AĠUS DUBAIRT
 DROC-ĠOCAL. ŪLAIS SÍ LEITE AN MATĠĠAMĠNA
 MĠAŌONAĠĠ MĠASARŌA ANNSIN. NÍ RAIŌ
 SÍ SÍN ĠAINMĠEAĠ ĠUIRT NÁ MÍN MILIS,
 AĠT IŌIR EATORRA, MĠAŌONAĠ MĠASARŌA,
 DÍREAĠ MAR AN MATĠĠAMĠIN AR LEIS Í.
 ĠEAP AN TSEAN-BĠAN BĠAĠ NAĠ RAIŌ SÍ
 SÁĠAĠ MAIC ŌÍ-SE. ĠAICĠ SÍ AN SPŪNŌĠ AR
 AN URLÁR AĠUS DUBAIRT DROC-ĠOCAL EILE.
 ŪLAIS SÍ LEITE AN MATĠĠAMĠNA BÍĠ BÍŌIĠ
 ANNSIN. ŪÍ SÍ SÍN MÍN MILIS AĠUS ŌO
 ĠAICĠIĠ SÍ ĠOM MŌR SÍN LEIS AN TSEAN-
 MĠNAOI BÍĠ ĠUR BLAIS SÍ Í AĠUS ĠUR BLAIS
 SÍ Í ĠO RAIŌ AN LEITE UILE ĠO LÉIR BLAISTE
 AĠUS AN SCÁLA ĠUAR ĠOLAM AICĠ. ĠAICĠ SÍ
 AN SPŪNŌĠ AR AN URLÁR ANNSIN AĠUS
 DUBAIRT AN DROC-ĠOCAL MAR NAĠ RAIŌ A
 SÁICĠ LEITEAN SAN SĠÁLA BĠAĠ BÍŌEAĠ.

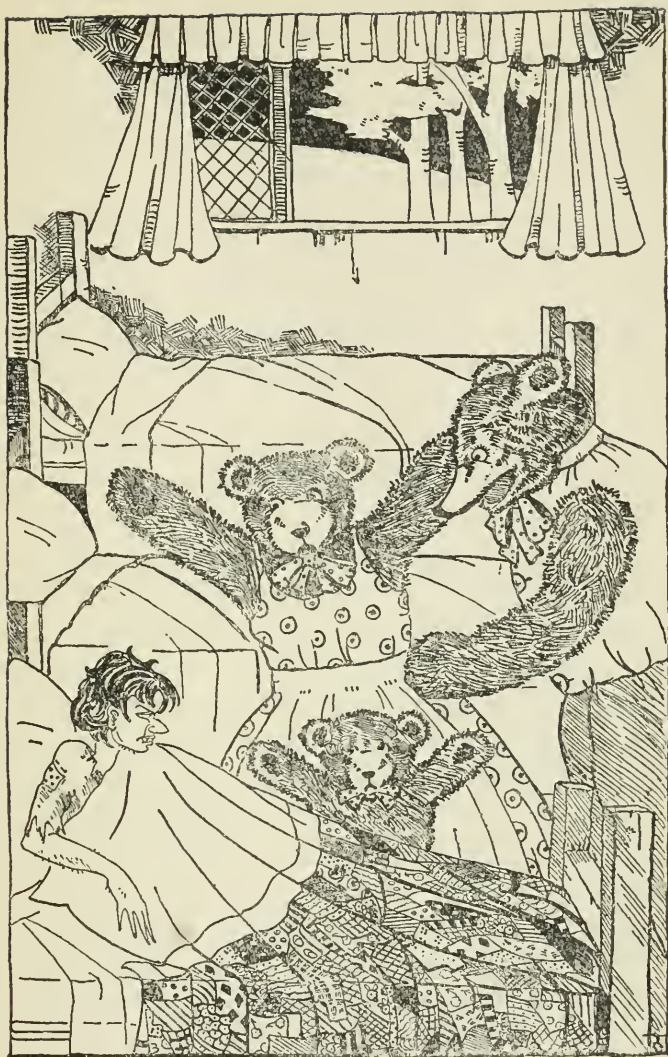
ANNSIN ŌO ĠUIŌ AN TSEAN-BĠAN BĠAĠ

siubail síos i sca thaoir an matgaimna mór milltigh. An t-aóart a bí uirtí, bí sé cnapað cruaid, agus níor taitnigh sin leis an tsean-mhnaoi bíg ar cor ar bit. U'éirigh sí agus duðairt droc-focal.

Annsin do súir sí síos i sca thaoir an matgaimna meathonaigh measaró. An t-aóart a bí uirtí-sin, ní raib sé cnapað cruaid ná bog bolguithe. Ait ior eatorra, meathonað measaró, díreac mar an matgaimain ar leis é. Ceap an tsean-bean beag nað raib sé sátað maic ói-se. U'éirigh sí agus duðairt sí droc-focal eile.

Do súir sí síos i sca thaoir an matgaimna bíg bídigh annsin. An t-aóart a bí uirtí-sin bí sé bog bolguithe, agus do taitnigh sé com mór sin leis an tsean-mhnaoi bíg gur súir sí air, agus súir sí air, agus an fáir a bí sí i n-a suirde bíod sí as corruige is as casað, as iompóð agus as unfair, 'gá socruðó féin i sceart, nó gur bris sí clár na caðaoireac bige bídige agus gur tuit sí innti síos isteað. U'éirigh sí agus duðairt an droc-focal mar nað raib an caðaoir beag bídeað láir a sáit oi.

Cuaid sí isteað sa seomra a scoiluithead na matgaimna ann. Do luit sí síos

Čonnaie sí na trí maṭṭaṇṇa.

i leabairt an matgaimna móir millteig. Na héadaiḡ a bí uirtí, bí siad salaḡ sraoilte. Níor taitnig sé sin leis an tsean-mhnaoi bíg ar cor ar bit. O'érig sí agus duḡairt droḡ-pocal.

Do luiḡ sí síos i leabairt an matgaimna meadonaiḡ measarḡa annsin. Na héadaiḡ a bí uirtí sin, ní raib siad salaḡ sraoilte ná slaḡtmair slíogḡa, aḡt ior eatorra, meadonac measarḡa, díreac mar an matgaimain ar leis iad. Ceap an tsean-bean beaḡ nac raib siad sáḡac maiḡ oí-se. O'érig sí agus duḡairt droḡ-pocal eile.

Do luiḡ sí síos i leabairt an matgaimna bíg bíoiḡ annsin. Na héadaiḡ a bí uirtí sin, bí siad slaḡtmair slíogḡa, agus do taitnig siad com mór sin leis an tsean-mhnaoi bíg gur sín sí siar, agus go nduḡairt sí léití fein go raib sí ar a sámín sóḡa fá deiread tiar tall. Ní mó ná go raib an méir sin ráiḡte aici nuair a tuit sí i n-a sám-ḡolaḡ suain.

Fá'n am so do ceap na trí matgaimna go raib a ḡuir leitean fuar go leor, agus o'fill siad isteaḡ cum a ḡcáad-proinne. Níor túisge istig oíib ná ḡonnaic an matgaimain mór millteaḡ a

spúnóġ AR AN URLĀR. TÓġ SÉ Í, AĠUS
DUĠĠAIRT DE ĠUT ĠARĠ ĠLÓRAC :

“ DO BAINEAĠ LE MO ĠUĠO LEITEAN.”

ANNSIN DO ĠONNAIC AN MATĠĠAMAIN
MEĠĠONAC MEASARĠA A SPÚNÓġ-SAN AR
AN URLĀR. TÓġ SÉ Í, AĠUS DUĠĠAIRT DE
ĠUT NAĠ RAIĠ ĠARĠ ĠLÓRAC NĀ ĠĒAR
ĠEARĀNAC, ACĠ IĠIR EATORRA, MEĠĠONAC
MEASARĠA, UÍREAĠ MAR AN MATĠĠAMAIN
AR LEIS É :

“ DO BAINEAĠ LE MO ĠUĠO LEITEAN.”

ANNSIN DO ĠONNAIC AN MATĠĠAMAIN BEAĠ
BÍDEAC A SPÚNÓġ-SAN AR AN URLĀR.
DUĠĠAIRT SÉ DE ĠUT ĠĒAR ĠEARĀNAC :

“ DO BAINEAĠ LE MO ĠUĠO-SE LEITEAN,
FREISIN, AĠUS TĀ SÍ IĠTE UILE ĠO LĒIR.”

TOSUIĠ NA TRÍ MATĠĠAMNA AĠ FĒACĠINT
I N-A UĠIMĠEALL ANNSIN. TUG AN MAT-
ĠAMAIN MÓR MILLTEAC FĀ DEARA ĠO RAIĠ
AĠART A ĠĠĠAOIREAC CORRUIĠTE CASTA, AĠUS
DUĠĠAIRT DE ĠUT ĠARĠ ĠLÓRAC :

“ DO SUIĠEAĠ I MO ĠĠĠAOIR.”

ANNSIN TUG AN MATĠĠAMAIN MEĠĠONAC
MEASARĠA FĀ DEARA ĠO RAIĠ AĠART A
ĠĠĠAOIREAC-SAN CORRUIĠTE CASTA, AĠUS
DUĠĠAIRT DE ĠUT MEĠĠONAC MEASARĠA :

“ DO SUIĠEAĠ I MO ĠĠĠAOIR-SE.”

ANNSIN TUG AN MATĠĠAMAIN BEAĠ BÍDEAC
FĀ DEARA ĠO RAIĠ CLĀR A ĠĠĠAOIREAC-SAN

briste, agus duibairt de shú g'éar gearánac :

“Do suiðeadh i mo cátaoir-se, preisin, agus tá a clár briste.”

Tosuiḡ na trí matḡamha as smúrtaót rómpa, as lorg an té a rinne an díogbáil. Cuaid siad isteach ins an seomra leabhan. Breathnuiḡ an matḡamha mór millteach ar a leabaid. Connaic sé cúinne d'en cuilt ar an urlár agus duibairt sé de shú garb glórac :

“Do luiḡeadh i mo leabaid.”

Cualaid an tsean-bean as labhairt é tré n-a coilað, agus brionglóir sí go raib tóirneach ann.

Breathnuiḡ an matḡamha meadhonach measartha ar a leabaid-sean annsin. Connaic sé cúinne dá cuilt-sean ar an urlár, agus duibairt de shú meadhonach measartha :

“Do luiḡeadh i mo leabaid-se.”

Cualaid an tsean-bean beag as labhairt é tré n-a coilað, agus brionglóir sí gur labrad léiti i n-a brionglóir.

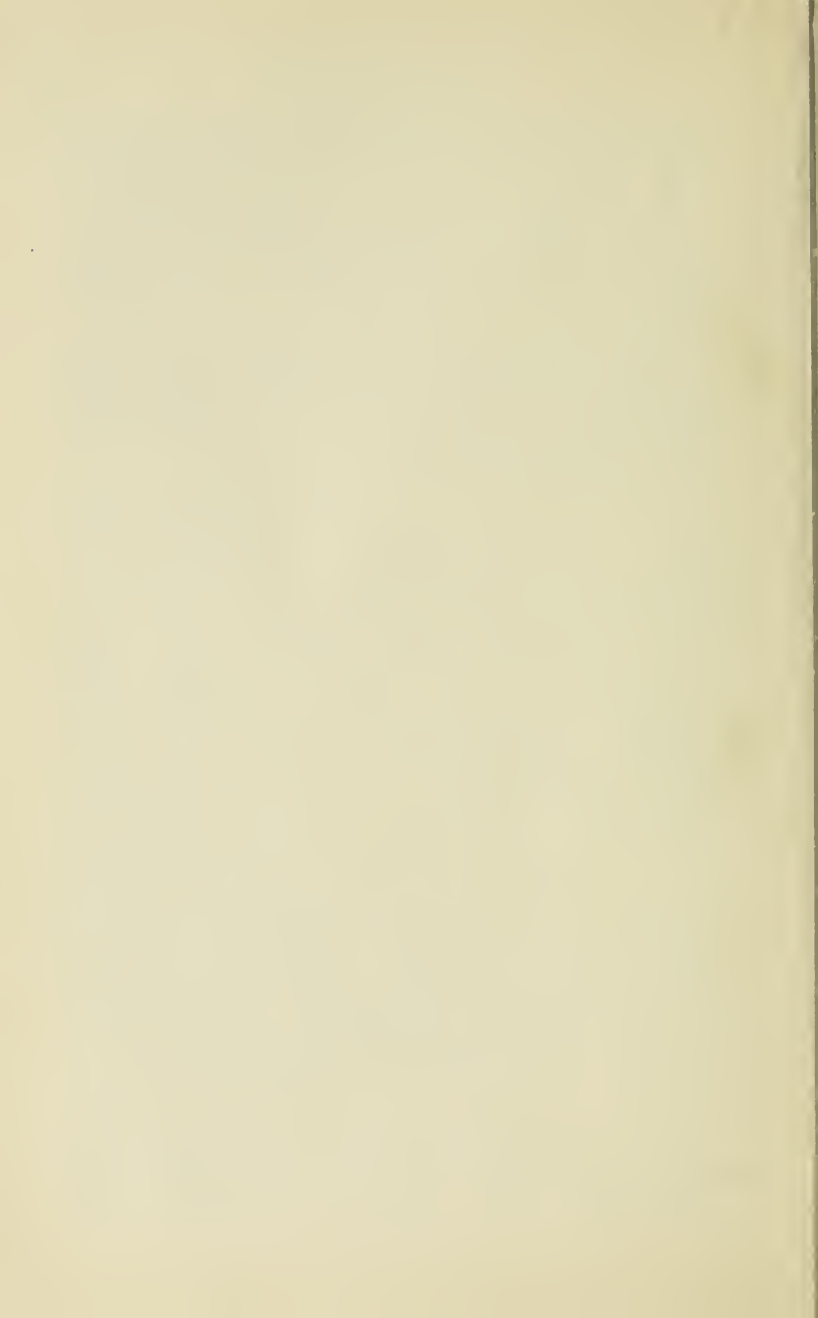
Breathnuiḡ an matḡamha beag bídeach ar a leabaid-sean annsin. Ní fada seisean cúinne dá cuilt-sean ar an urlár. Bí gach uile cúinne dá cuilt ins an áit a mbu ceart dó a beit. Ach connaic sé

an tsean-béan i n-a luighe paol'n gcult
ins an áit naé raib don éar d'áic a
beic. Duibairt sé de gút géar gearánac:

“Do luigead i mo leabairt-se, preisin,
agus tá sean-béan beag innti anois
féin.”

Cualairt an tsean-béan beag as labairt
é tré n-a coilaó, agus cuir a gút géar
gearánac déisteán ar a cluasaib. Bí sí
i n-a lán-dúiseacht ar an toirt.

Connaic sí na trí matḡamḡna ar taob
de'n leabairt agus iad as breathnugad
uircti. Preab sí amac ar an taob eile.
Bí an fuinneog ar fosgailt, agus cuairt
sí de boc-léim tréit amac. Com luac
is a gab a dá bonn an talam taob
amuis, duibairt sí focal a bí com holt
sin gur sgannruig sí na trí matḡamḡna,
agus níor féad siad i leanamaint.
Oimctig sí as amarc i meas na scrann,
agus ní pacairt na trí matḡamḡna riad
i n-a díairt sin an tsean-béan beag
sraoileac suarac slapac sladac
stainnceamail siubail sin. Ní móide
go bpacairt an tsean-béan beag siubail
na trí matḡamḡna aét an oiread.

séamuisín searphóideac

AD ó sóin bí bean bocht ann
a raib a fear caillte. Ní
raib aici aet don mac amáin.
Buaicail breáḡ a bí ins
an mac so aet ní raib mórán
céille aige. Ní dearna sé
don obair ariam. Bíod sé 'ḡá ḡrianao
féin taob amuiḡ de'n bochtán san samrao.
Bíod sé 'ḡá téirdeao féin cois na teineao
ins an ngeimreao. Samrao agus geim-
reao, soineann agus doineann, bíod
searphóid éigin ar siubal aige agus tuḡaíois
Séamuisín Searphóideac air.

Bíod sé doilḡ dá máchtair slíḡe beačao
doib araon a baite amac. Don Domnac
amáin ní raib don meadon-lae aca. Bí
Séamuisín aḡ cur na searphóide trío a
céile mar ba ḡnátao leis. O'éiríḡ a
máchtair mí-foiḡdeac.

“A leibíde leisḡeamail,” ar sise le
Séamuisín, “éiríḡ amac agus tuill do
cuio feasta. Ní bfuíḡio tú uaim-se é
níos fuide.”

D'éirigh Séamusín ar an toirt agus cuairt sé amach. Ba gearr go raib sé as amarc an tige. Ní raib fíos as a máthair cia an bealaic a d'imeigh sé agus bí an-imníde uirthi faoi.

Siubail Séamusín leis go raib deireadh lae agus tús oíche ann. Fuair sé tuairis ar feilméar a raib fear oibre as teastáil uairt. Cuairt sé go dtí teac an feilméara agus dubairt leis go raib sé ar lorg oibre. Connaic an feilméar gur buachaill breá láróir a bí ann agus cuir sé aimsir air go ceann seachtmáine.

D'oibrigh Séamusín go han-maith ar fear na seachtmáine. Fuair sé a sáit le n'ite agus fuigleac. Tráthóna Dé Sathairn tug an feilméar sgilling dó. Tug Séamusín a bótar abaille air agus ádas an domáin air.

Siubail sé leis agus a sgilling go dlúth docht i lár a boise aige go raib sé as dul tar abainn. 'Oo sgiorr a cosa uairt ar cloic fliic. 'Oo tuit sé agus do cail sé a sgilling ins an uisge.

Nuair a shroic sé botán a máthar bí ádas uirthi é feiceáil arís. D'innis sé di céard a d'éirigh dó agus cia an cail ar cail sé an sgilling.

“A leoiste,” ar sise, “ba écart duit í cur in do póca.”

“Tá go maic, a máistrín,” arsa Séamuisín. “Oéanfaid mé sin an céad uair eile.”

Ní raib aca le haḡaid a meadon-lae an Domnaic sin aic arán buíde. Tamall gearr tar éis é beic ite aca tosuis Séamuisín as cur na seafóide tríd a céile mar ba ḡnátaic leis. O’éirig a máicair mí-foigideac leis.

“A leibíde leisgeamail,” ar sise le Séamuisín. “Éirig amac agus tuill do cuí mar a rinne tú an tseachtmain seo cuaid tairt.”

“Tá go maic, a máistrín,” arsa Séamuisín. “Éireoid mé amac agus tuillfid mé mo cuí. Tá mé i n-ann é déanamh.”

O’éirig sé ar an toirt agus cuaid sé amac. Ba gearr go raib sé as amarc an tige. Ní raib fíos as a máicair cia an bealaic ar imicig sé agus bí beagán inníde uirtí faoi an turas so.

Siubail Séamuisín leis go raib deiread an lae agus tús oíde ann. Fuair sé tuairisg ar fear díolta bainne a raib fear oibre as teastáil uaid. Cuaid sé go dtí teac fir an bainne agus duibairt leis

GO RAIB SÉ AR LORG OIBRE. DO CUIR FEAR AN BAINNE AIMSIR AIR GO CEANN SEACHTMAINE.

D'OIBRIG SÉ D'FEAR AN BAINNE COM MAIT IS D'OIBRIG SÉ DO'N FEILMÉAR. FUAIR SÉ A SÁIT LE N'ITE AGUS FUIGLEAC. TRÁCHÓNA DÉ SACHAIRN TUG FEAR AN BAINNE CANA LOMA-LÁN DE BAINNE DÓ. DO BUAIL SÉAMUISÍN AN CANA SÍOS I N-A PÓCA. TUG SÉ A BÓCHAR ABÁILE AIR FÉIN AGUS ÁTAS AN DOMÁIN AIR.

SIUBAIL SÉ LEIS AGUS AN CANA BAINNE TÍOS I N-A PÓCA AIGE. SHAC UILE COISCÉIM DÁR SIUBAIL SÉ DO DÓIRT SÉ BRAON DE'N BAINNE. NÍ RAIB BRAON AR BÍT FÁSTÁ INS AN SCANNA NUAIR A SHOIC SÉ AN BOTÁN.

BÍ ÁTAS AR A MÁTÁIR É PEICEÁIL ARÍS. D'INNIS SÉ DÍ CÉARD D'EIRIG DÓ AGUS CIA AN CAOÍ AR DÓIRT SÉ AN BAINNE.

“A LEOSTE,” AR SISE, “BA CÉART DUIT É CUR AR DO CEANN AGUS SIUBAL GO RÉIÓ LEIS.”

“TÁ GO MAIT, A MÁITRÍN,” ARSA SÉAMUISÍN, “DÉANFAIÓ MÉ SIN AN CÉAD UAIR EILE.”

NÍ RAIB ACA LE HAGAIÓ A MEADHON-LAE AN LÁ SIN AÉT LEITE FUAR. TAMALL GEARR TAR ÉIS É BEIT ÍTE ACA TÁINIS Fonn AR

SÉAMUISÍN TOSUĞAÐ AR AN TSEAFÓIO AÉT
NÍOR TOSUIĞ.

“A MÁITRÍN, A CUIÐ,” AR SEISEAN,
“ÉIREOČAÍÐ MÉ AMAČ AĞUS TUILLPÍÐ MÉ MO
CUIÐ MAR A RINNE MÉ AN ČOICTIĞEAS SEO
ČUAÍÐ ČART.”

“DÉAN, A MÍČ,” ARSA A MÁČAIR. “NÍL
RUÐ AR BÍČ IS FEARR DUIT A DÉANAMH NÁ
É SIN. B’FÉIDIR ŠO ŠCUIRFEADÓ AN OBÁIR
BEAĞÁN CÉILLE IN DO ČEANN. NÍ HAON MÁIT
DOM-SA A BEIT LEAT.”

D’ÉIRIĞ SÉAMUISÍN AR AN TOIRT AĞUS
ČUAÍÐ SÉ AMAČ. BA ĞEARR ŠO RAIÐ SÉ
AS AMARC AN TIĞE. NÍ RAIÐ FÍOS AĞ A
MÁČAIR CÉN BEALAČ A D’IMČIĞ SÉ. BA
ČUMA LÉITÍ MAR BÍ FÍOS AICI NAČ RAIÐ AON
BAOĞAL AIR AN TURAS SO.

ŠIUÐAIL SÉAMUISÍN LEIS ŠO RAIÐ DEIREADÓ
LAÉ AĞUS TÚS OÍČE ANN. FUAIR SÉ TUAIRISĞ
AR FEAR DÍOLTA IME A RAIÐ FEAR OIBRE AĞ
TEASTÁIL UAIÐ. ČUAÍÐ SÉ ŠO TEADÓ FIR AN
IME AĞUS DUBÁIRT LEIS ŠO RAIÐ SÉ AR
LORĞ OIBRE. ČUIR FEAR AN IME AIMSIR
AIR ŠO CEANN SEADTMÁINE.

D’OIBRIĞ SÉAMUISÍN ČOM MÁIT D’FEAR AN
IME AĞUS D’OIBRIĞ SÉ D’FEAR AN BAINNE
AĞUS DO’N FEILMÉAR. FUAIR SÉ A ŠÁIT LE
NÍČE AĞUS FUIĞLEADÓ. TRÁČNÓNA DÉ
SAČAIRN ČUĞ FEAR AN IME MEAĞÁN MÓR

ime 'óó. 'Do bual Séamuisín an measgán mór ime anáirde ar a céann. 'Tug sé a bótar abáile air agus áctas an domáin air.

'Siubail sé leis agus an measgán ime ar a céann aige. 'Dá bpeicteá é ceapfa gur clú mór a bí ann as gabáil an bótar bí sé com rígin díreach sin. 'Do leas an t-im. 'Do rit sé síos agus bí sé as silead le n-a mailib. 'Bí sé measgta in a ghrúais agus é millte ar fad sul ar sroic sé an baile.

'Bí áctas ar a mátar é peiceáil arís. 'O'innis sé 'óí céard a 'óeirig 'óó agus cia an caoi ar mill sé an t-im.

"A leoiste," arsa a mátar, "ba ceart duit billeog cóilise a cur air agus a ceangal i bpáipear agus é iomcur abáile in do lámhaib."

"Tá go maic, a máitrín, déanfaid mé sin an céad uair eile," arsa Séamuisín.

Ní raib aca le haigaid a meadon-lae an lá sin aet cóilis. Tamall gearr tar eis i beic itte aca táinig fonn ar Séamuisín tosúge ar an tseapóid aet níor tosúg.

"A máitrín," ar sé, "éireoid mé amac agus tuillfid mé mo cuib mar a

rinne mé na trí seachtmáine seo cúairt
éart.”

“Déan, a mhic,” arsa a máthair. “Níl
rud ar doimhne is fearr duit a déanamh
ná é sin. Is féidir go gcuirfí an obair
beagán céille in do céann. Ní haon
máit dom-sa a beith leat.”

D’éirigh Séamuisín ar an toirt agus
cúairt sé amach. Ba gearr go raib sé as
amarc ar tiog. Ní raib fíos as a máthair
cia an bealaic ar imigh sé. Ba cuma
léiti. Bí fíos aici naic raib don badozal
air an turas so.

Siubail Séamuisín leis go raib veiread
lae agus tús oirde ann. Fuair sé tuairisg
ar fear díolta eallais a raib fear oibre
as teastáil uair. Cúairt sé go dtí teac
fir an eallais agus dubairt leis go raib
sé ar lorg oibre. Do cuir fear an
eallais aimsir air go ceann seachtmáine.

D’oibrigh sé com maith d’fear an eallais
agus d’oibrigh sé d’fear an ime agus
d’fear an bainne agus do’n feilméar.
Fuair sé a sáit le n’ite agus fuigleac.
Tráctnóna Dé Saclairn tug fear an eallais
gabairín dó. Fuair Séamusín billeog
mór cóilise agus d’fíll timceall ar an
ngabairín í. Do ceangail sé píosa mór
páipéir taob amuigh de’n billeois. Tóg

sé an gábhairín i n-a lámáið agus tús a bótar aóile air agus áctas an domáin air.

Siubail sé leis agus an gábhairín as meisealaidh go hárd i n-a lámáið aise. Ní raib aót aóar gearr siubalta aise nuair a d'éirigh an gábhairín mí-suaimead. Do léim sí as a lámáið, do bhris sí an páipéar agus siúd cum siubail í ar nós na gaoite. Níor féad Séamuisín breic uirtí agus cuaidh sé aóile gan í.

Bí áctas ar a máctair é feiceáil arís. D'innis sé d'í céard d'éirigh d'ó agus cia an áoi ar cáill sé an gábhairín.

“A leoiste,” arsa a máctair, “ba ceart duit súgán a cur fã n-a muineál agus í a tarraingt aóile in do diaidh.”

“Tã go maid, a máitrín, déanfaidh mé sin an céad uair eile.”

Siubail Séamuisín leis annsin go raib deireadh lae agus tús oíche ann. Fuair sé tuairisg ar fear díolta feola a raib fear oibre as teastáil uaidh. Cuaidh sé go dtí teac an broctaire (sé sin fear na feola) agus dubairt leis go raib sé ar lorg oibre. Cuir an broctaire aimsir air go ceann seachtmaine.

D'oibrigh Séamuisín com maid d'fear na feola agus d'oibrigh sé d'fear an eallaidh

AGUS D'ÉAR AN IME AGUS D'ÉAR AN BAINNE
 AGUS D'ON FÉILMÉAR. FUAIR SÉ A SÁIT LE
 N'ITE AGUS FUIGLEAC. TRÁTNÓNA DÉ SÁDAIRN
 TUG AN BRODAIRE CEADRAIMA CAORAĆ DÓ.
 FUAIR SÉAMUISÍN SÚGÁN AGUS CEANGAIL
 FAOI COIS NA FEOLA É. LEAG SÉ AR AN
 TALAMH Í AGUS GREIM AIGE AR CEANN AN
 TSÚGÁIN. TUG SÉ A BÓGAR ADBAILE AIR
 AGUS ÁTAS AN DOMHAIN AIR.

SIUBAIL SÉ LEIS AGUS É AG TARRAINGT NA
 FEOLA I N-A DÍADÓ. NÍ RAIB DÁC DÁC
 GEARR SIUBALTA AIGE NUAIR A BÍ AN
 CEADRAIMA CAORAĆ SALAISTE AGUS MILLTE
 AR FAD AIGE. NÍ RAIB DÁC DÁC GEARR
 EILE SIUBALTA AIGE NUAIR A CASAÓ LEIS
 MADADÓ. RUG AN MADADÓ AR AN BPEOIL
 AGUS D'ÁRDUIG LEIS Í. DO BRISEAD AN
 SÚGÁN. SIÚD CUM SIUBAIL AN MADADÓ.
 SIÚD CUM SIUBAIL SÉAMUISÍN I N-A DÍADÓ.
 NÍOR FÉAD SÉ BREIT AIR AGUS SIUBAIL SÉ
 ADBAILE SAN AN FEOIL.

BÍ ÁTAS AR A MÁTAR É FEICEÁIL ARÍS.
 D'INNIS SÉ DÍ CÉARD D'ÉIRIG DÓ AGUS CIA
 AN CAOÍ AR CAILL SÉ AN CEADRAIMA CAOIR-
 FEOLA.

“A leoiste,” ARSA A MÁTAR, “BA
 CEART DUIT Í IOMCUR ADBAILE AR DO
 GUAILNIB.”

“Tá go maic, a máitrín,” arsa Séamusín. “Déanfaid mé sin an céad uair eile.”

Siubail Séamusín leis arís go raib deiread lae agus tús oibre ann. Fuair sé tuairisg ar fear díolta capall a raib fear oibre as teastáil uaid. Cuaid sé go dtí teac fir na scapall agus duhairt leis go raib sé ar lorg oibre. Cuir fear na scapall aimsir air go ceann seacht-maine.

Tráchnóna Dé Saclairn tug fear na scapall asailín dó. Cuir sé an t-asailín i n-a suíde ar a suailniú agus tug a bótar abaille air agus ádas an domáin air.

Siubail sé leis agus an t-asailín ar a suailniú aise. Ní raib aet acar gearr siubalta aise nuair a tosuis an t-asailín as creatad le paitcíos.

“An créatúirín boct,” arsa Séamusín. “Tá an fuact as cur air. Tabarfaid mé mo cota féin dó mar tá mé as cur alluis.”

Leas sé síos an t-asailín agus cuir sé a cota féin air. O’arduis sé suas ar a suailniú arís é agus tug a bótar air.

Níor féad si san gáire a déanam.

TÁRLA GO RAIBH FEAR AN-TSAIBHÍR I N-A
 CONNUITE AR AN MBÓTAR A BÍ SÉAMUS A
 GÁBÁIL. BÍ INGEAN ÓG ÁLUINN AIGE A BÍ
 I N-A BALBÁN Ó RUGAÓ Í. NÍOR FÉAD SÍ
 FOCAL A RÁÓ. NÍOR FÉAD SÍ FOCAL NÁ
 FUAIM A CLOISTEÁIL. NÍ DEARNA SÍ DON
 GÁIRE RIAMH. TÁBARFAÓ A HAICAIR GAC A
 RAIBH AIGE LE N-A LEIGEAS. DEIREADÓ NA
 DOCTÚIRÍ LEIS NÁRBH FÉIDIR Í LEIGEAS ACÉ
 LE GÁIRE A BAINTE AISTE AGUS GURB AN-
 DOILIG É SIN A DÉANAMH. DEIRIDÍS, “AN
 DUINE A BAINFEAS GÁIRE AISTE BAINFÍÓ SÉ
 CAINT AISTE AGUS CUIRFÍÓ SÉ ÉISTEACÉ
 INNTI.”

“MÁ’S MAR SIN A BÉAS SÉ,” ARSA AN
 DUINE UASAL “AN DUINE A BAINFEAS GÁIRE
 AS M’INGÍN TÁBARFAÍÓ MÉ DÓ Í LE PÓSAÓ.”

BÍ AN BEAN UASAL ÓG ÁLUINN AG FÉAC-
 AINT AMAÉ AN FUIINNEOS AN TRÁCHÓNA SIN.
 CONNAIC SÍ SÉAMUISÍN AG DUL ÉART AGUS
 AN T-ASAILÍN AGUS É GLÉASTA I N-A CÓTA
 I N-A SUITE AR A GUAILNIBH AIGE. NÍOR
 FÉAD SÍ SAN GÁIRE A DÉANAMH LE
 GREANNMAIREACÉ AN AMHAIRE A BÍ ANN.
 DO RIT SÍ GO DTÍ A HAICAIR.

“Ó ! A DÁID, A DÁID,” AR SISE.

LE N-A LINN SIN ÉOSUIG AN T-ASAILÍN AG
 SEITREACÉ.

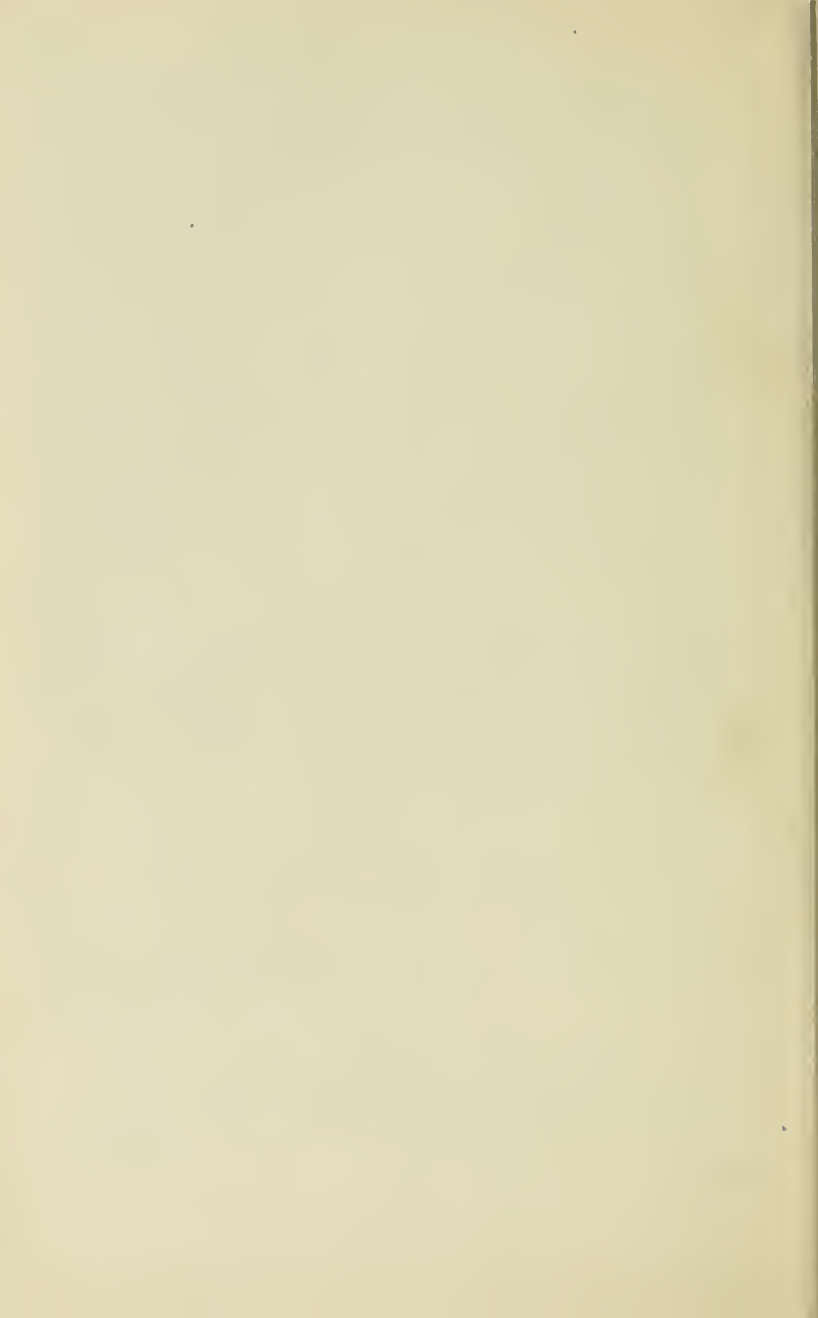
“Ó ! éist leis, a dhaid ! Éist leis,” ar sise agus tosuiḡ sí aḡ ḡáiriḡe arís.

Bí áctas agus ionḡantas an domáin ar a haḡair.

“A ’niḡean ó,” ar seisean. “Cé bāin an ḡáire aḡat ?”

“Fear atá aḡ dul tār an teac agus asailín ar a ḡuailniḡ aḡe,” ar sise.

ḡlaodad isteaḡ ar Séamuisín agus tuḡad ḡac uile sórt le n’íte agus le n’ól dó. Cuiread pios ar a máḡair agus do rinneaḡ bean uasal di. Cuiread Séamuisín cum sḡoile. Tug sé aire máit dā ceaḡtaib agus i ḡceann tamail bí sé i n-a sḡoláire breáḡ. Do pósaḡ an bean uasal óḡ áluinn leis annsin agus bí a sáit le n’íte agus le n’ól aca ḡo léir ḡac uile Domnac agus ḡac uile dāl-ac, freisin, ó sóin amaḡ.

SEÁINÍN AS FÉACAINTE SÍOS A FÓRTÚIN

hÍ buacail breá ann faoi
a tuaisí Seáinín air.
Maidin amáin duibairt sé
leis féin go raib sé as
féacaint síos a fórtúin.
O'imtís sé.

Ní raib aet acar gearr siubalta aise
nuair a casaib leis cat.

“Cá bfuil tú as dul, a Seáinín?”
arsa an cat.

“Tá mé as dul as féacaint síos
m'fórtúin,” arsa Seáinín.

“Ar miste dom dul in doinfeacht leat?”
arsa an cat.

“Níor miste,” arsa Seáinín. “Tar agus
fáilte. Dá méad asainn dá mbeib ann
'sead is fearr é.”

O'imtís Seáinín agus an cat leo, cos
ar cois, cos ar cois.

Ní raib aet acar gearr siubalta aca
nuair a casaib leo maib.

“Cá bhfuil tú aḡ dul, a Šeáinín?”
ARSA AN MAḌAḌ.

“Tá mé aḡ dul aḡ féacaint síos
m’fórtúin.”

“Ar míste dom dul in doinfeacht leat,”
ARSA AN MAḌAḌ.

“Níor míste,” ARSA Seáinín.

“Tar aḡus fáilte. Dá méad aḡainn
d’á mbeir ann ‘sead is fearr é.”

D’imctiḡ Seáinín aḡus an cat aḡus an
maḌaḌ leo, cos ar éois, cos ar éois.

Ní raib’ aḡt aḡar gearr eile siubalta
aca nuair a casaḌ leo ḡabar.

“Cá bhfuil tú aḡ dul, a Šeáinín?”
ARSA AN ḡABAR.

“Tá mé aḡ dul aḡ féacaint síos
m’fórtúin,” ARSA Seáinín.

“Ar míste dom dul in doinfeacht leat?”
ARSA AN ḡABAR.

“Níor míste,” ARSA Seáinín. “Tar
aḡus fáilte. Dá méad aḡainn d’á mbeir
ann ‘sead is fearr é.”

D’imctiḡ Seáinín aḡus an cat aḡus an
maḌaḌ aḡus an ḡabar leo, cos ar éois,
cos ar éois.

Ní raib’ aḡt aḡar gearr eile siubalta
aca nuair a casaḌ leo tarb.

“Cá bhfuil tú aḡ dul, a Šeáinín?”
ARSA AN TARB.

seáinín aḡ féacaint síos a f'ortúin 51

“Tá mé aḡ dul aḡ féacaint m'f'ortúin,”
ARSA Seáinín.

“Ar miste dom dul in doinfeacht lib’?”
ARSA AN TARB.

“Níor miste,” ARSA Seáinín. “Tar
aḡus fáilte. Dá méad aḡainn dá mbeir
ann 'sead is fearr é.”

O'imtiḡ Seáinín, aḡus an cat, aḡus an
madad, aḡus an ḡabbar, aḡus an tarb
leo, cos ar cois, cos ar cois.

Ní raib' aḡt aḡar ḡearr eile siubalta
aca nuair a casaḡ leo coilead.

“Cá bfuil tú aḡ dul, a Seáinín?”
ARSA AN COILEAD.

“Tá mé aḡ dul aḡ féacaint m'f'ortúin,”
ARSA Seáinín.

“Ar miste dom dul in doinfeacht leat?”
ARSA AN COILEAD.

“Níor miste,” ARSA Seáinín. “Tar
aḡus fáilte. Dá méad aḡainn a béas
ann 'sead is fearr é.”

O'imtiḡ Seáinín, aḡus an cat, aḡus an
madad, aḡus an ḡabbar, aḡus an tarb
aḡus an coilead leo, cos ar cois, cos
ar cois. Uí siad aḡ imteacht aḡus aḡ
síor-imteacht, ariam ariam ḡo d'í ḡo raib'
an oirde aḡ breic ortá.

Ḳosuiḡ siad aḡ cuimneam' ar áit éigin
a ḡcaitfiróis an oirde ann. Connaic siad

SOLUS UATA AGUS TARRAINN SIAO AIR. TEAC
A BÍ ANN.

Dubairt Seánín le n-a cáirdib fanaict
socair go mbreathnuigead sé isteach trío
an bpuinneois. Breathnuig. Connaic sé
sata mór sataíote istig agus iad as
comaiream a gcuid airgid.

Tug Seánín a cáirde in aice an tige.
Dubairt sé leo an oiread gleo is b'féidir
leo a déanam nuair a tabarfaid sé
comarta dóib. O'freaigair siad go léir
go raib siad réir agus tug Seánín an
comarta dóib. Tosuig an cat as meam-
lais, tosuig an madra as tapan, tosuig
an gabar as meisealais, tosuig an tarb
as buirtig agus tosuig an coileac as
glaoac.

Do sganruig na sataíote agus bain
siad as com tréan in Éirinn is a bí i n-a
scosaib.

Cuid Seánín is a cuideacta isteach
agus tóg siad seilb ar an áit. Bí gac
uile sórt le n'ite agus le n'ól rómpa
annsin. Do éit siad béile breá agus
is géar a bí sé as teastáil uata. O'fan
siad ar a sáimín sóga as innsint sgéalta
dá céile cois na teinead go raib sé in
am coilata.

Connaic sé scata mór gadaíóide istigh.

Uí faicíos ar Seánín go n-éalócaí na gadaíochta isteach air ins an oíche. Dubairt sé le n-a cáirde a b'eit réir rómpa. Cuir sé an cat ins an gcaoi mór. Cuir sé an maolán fán mbord. Cuir sé an gabar ins an seomra tuas. Cuir sé an tarb ins an siléar tios. O'eitill an coileac suas i mbarr an tige. Cuair Seánín é féin i n-a leabair agus tuit a coileac air.

Uí na gadaíochta as faiceall ar an teac. Tamall maic tar éis an solus a b'eit múcta, cuir siad fear ar ais ar chóir an airgid. Is gearr gur fill sé agus uaimh an doimhne air. O'innis sé a sgeal dóib.

“Cuair mé isteach ins an teac,” ar seisean. “Siubail mé com faoi leis an gcaoi mór. Uí sean-bean ann agus í as chiteáil. Do sháit sí na snácaí ionnam.”

b'in é an cat, tá 'fios aguib.

“Cuair mé go dtí an bord go bfeicinn an raib an t-airgead air fós. Uí greasairde faoi. Sáit sé a meanaic ionnam.”

b'in é an maolán, tá 'fios aguib.

“Cuair mé suas an stairgre. Uí fear tuas agus é as súisteáil. Do leas sé mé le n-a súiste.”

b'in é an gabar, tá 'fios aguib.

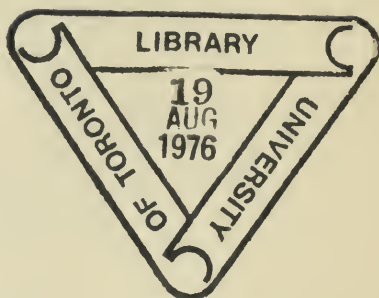
“Cúaid mé síos go dtí an siléar. Bí fear tíos agus é ag gearradh aómaí. Is beag nár sgiob sé an ceann díom le n-a cúaid.”

B’in é an tarb, tá ’fios aghaid.

“Ba cuma liom an méid sin ar fad aót do rit mé le m’anam nuair a tósuig firín beag i mbarr an tiŕe ag béiceadh in árd a ŕoŕa, ‘Cait aníos cúgam é-é-é-é! Cait aníos cúgam é-é-é-é!’ ”

B’in é an coileac, tá ’fios aghaid.

Cuir na scéalta sin scannradh ar na ŕadairí, agus d’éaluis siad leo go ciúin as an scoill, agus níor bac siad le Seáinín ná leis an airgead.

féac "Maingín Scéal," Cuid
II., mar a bfuil sé cinn eile
de scéalta mar 140 so.

11/8

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

